

طلاق قضایی

مؤلف:

علی محمدی

مدرس دانشگاه

بنیاد حقوقی قانونی یار
۱۴۰۳

سرشناسه	: محمدی، علی، ۱۳۵۵ ۱۴ دی
عنوان قراردادی	: ایران. قوانین و احکام Iran. Laws, etc
عنوان و نام پدیدآور	: طلاق قضایی / مولف علی محمدی؛ ویراستار جهانبخش کریمی موموندی.
مشخصات نشر	: تهران: انتشارات قانون یار، ۱۴۰۳
مشخصات ظاهری	: ۱۵۶ صفحه
شابک	: ۹۷۸-۶۲۲-۲۲۹-۷۳۸-۱
فهرست نویسی	: فیپا
یادداشت	: کتابنامه: ص. [۱۵۱] - ۱۵۴؛ همچنین به صورت زیرنویس.
موضوع	: طلاق (فقه) (Divorce (Islamic law) طلاق -- قوانین و مقررات ایران Divorce -- Law and legislation -- Iran
شناسه افزوده	: کریمی موموندی، جهانبخش، ۱۳۴۸ ویراستار
رده بندی کنگره	: ۶/۱۸۹BP
رده بندی دیویی	: ۳۰۲۹۱
کتابشناسی ملی	: ۶۸۰۳۲۲

طلاق قضایی

تالیف: علی محمدی

ناشر: قانون یار

چاپخانه و صحافی: قانون یار

نوبت چاپ: اول ۱۴۰۳

ویراستار: جهانبخش کریمی موموندی

شمارگان: ۱۰۰ جلد

قیمت: ۲۱۰۰۰۰ تومان

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۲۲۹-۷۳۸-۱

(تمامی حقوق مادی این کتاب محفوظ بوده و متعلق به بنیاد علمی قانون یار می باشد)

مرکز پخش: تهران، میدان انقلاب، خ منیری جاوید، بنیاد علمی قانون یار ۵۲۶ و ۶۶۹۷۹۵۱۹

ثبت سفارش تلفنی محصولات (ارسال رایگان به سراسر کشور) ۲۵ و ۰۹۱۹۶۷۴۸۶۴۵

فهرست مطالب

شماره صفحه

عنوان

۹	پیشگفتار.....
	فصل اول: کلیات و مفاهیم اولیه در راستای شناسایی و تحلیل حقوقی طلاق و جایگاه آن در
۱۱	جامعه شناسی اجتماعی.....
۱۱	بخش اول: چیستی و برابری طلاق.....
۱۶	بخش دوم: واکاوی ابعاد حقوقی تاریخچه طلاق.....
۱۹	بخش سوم: بررسی کلی و ابعاد دیگر طلاق.....
۲۰	بخش چهارم: طلاق از دیدگاه روابط انسان.....
۲۳	بخش پنجم: شناسایی جایگاه طلاق در جوامع مختلف.....
۲۵	بخش ششم: جامعه‌شناسی خانواده و مسائل اجتماعی جهت جلوگیری از افزایش طلاق.....
۲۸	بخش هفتم: مسئولیت‌پذیری اقتصادی دولت و طلاق: نگاهی از منظر حقوق عمومی خانواده.....
۳۶	بخش هشتم: تأمین اقتصادی حقوق خانواده در جمهوری اسلامی ایران.....
	فصل دوم: تحلیل فقهی طلاق با مداخله در شناسایی و ماهیت حقوق اعضای و فاکتورهای مورد
۴۱	اختلاف بین فقها در راستای موضوع مطروحه.....
۴۱	بخش اول: بررسی و جایگاه طلاق در فقه امامیه و حقوق.....
۴۲	بخش دوم: بررسی و جایگاه توافق زوجین برای طلاق در نظام حقوقی و فقهی.....
۵۵	بخش چهارم: نگاهی به چیستی و جایگاه طلاق قضایی در حقوق فرانسه.....
۶۱	بخش پنجم: تحلیل حقوقی شرایط قانونی زمینه‌ساز وقوع طلاق قضایی.....
	بخش ششم: موارد اختلاف فقها در راستای قاعده لاضرر و جایگاه آن در فسخ نکاح و طلاق قضایی
۹۲	
۹۹	بخش هفتم: اختلاف در طلاق حاکم در صورت غیبت حبس بودن مرد.....
۱۰۲	بخش هشتم: اختلاف در اثبات حق فسخ برای زوجه در صورت نشوز زوج.....
۱۰۴	بخش نهم: اختلاف در ایلاء و صدور جواز طلاق به وسیله حاکم.....

بخش دهم: اختلاف در بائن یا رجعی بودن طلاق قضایی از منظر فقها.....	۱۰۶
بخش یازدهم: طلاق قضایی فاکتوری مؤثر در راستای احقاق حقوق زوجه.....	۱۱۱
فصل سوم: بررسی و تحلیل آثار مالی و غیر مالی طلاق در نظام حقوقی ایران.....	۱۲۵
بخش اول: آثار غیر مالی طلاق.....	۱۲۵
بخش دوم: آثار مالی طلاق.....	۱۳۳
بخش سوم: توارث.....	۱۴۰
بخش چهارم: طبیعت طلاق پس از رجوع.....	۱۴۳
منابع و مآخذ.....	۱۵۱

پیشگفتار

طلاق، حقی است که شرعاً و قانوناً استیفای آن در اختیار مردان است. روایات فراوانی در این رابطه وجود دارد و قانون مشنای ایران نیز در ماده ۱۱۳۳ به این امر تأکید کرده است. با وجود این، در شرع اسلام و قانون مشنای ایران مواردی وجود دارد که صریحاً اجازه می‌دهد قاضی به درخواست زوجه، حکم به طلاق دهد. در حال حاضر، طلاق قضایی به عنوان یکی از اقسام طلاق مطرح بوده و در موارد زیادی دادگاه با اقدام به صدور حکم طلاق می‌نماید. اما سؤال این است که ادله طلاق قضایی و شرایط و معاینات برای این طلاق چیست و طلاق قضایی جزو کدام دسته از طلاق‌ها می‌باشد؟ آیا طلاق بدعی است یا طلاق سنی و جایز، و در صورت دوم، جزو طلاق بائن است یا طلاق رجعی؟ با توجه به وضعیت جامعه کنونی ما، به خصوص در عرصه روابط خانوادگی، این بحث مطرح می‌شود که اگر مرد از تکالیف زناشویی سر باز زند، آیا زن می‌تواند از دادگاه تقاضای طلاق نماید؟ و اینکه آیا موارد رجوع زن به دادگاه منحصر در موارد مصرح در قانون است یا هرگاه تمرّد مرد از وظایف زناشویی مصداق نشوز زوج بود قاضی می‌تواند به درخواست زن، وی را علی‌رغم اراده شوهر طلاق دهد. طلاق قضایی عبارت است از جدایی زن و شوهر به درخواست زن و علی‌رغم میل شوهر، به حکم دادگاه، از طریق خود شوهر (به صورت الزام او به طلاق) و در صورت امتناع شوهر به وسیله خود دادگاه و براساس قاعده «الْحَاكِمُ وَلِيُّ الْمَمْتَعِ». جواز این نوع طلاق از آیات و روایات و همچنین قواعد فقهی همانند قاعده «لا ضرر و لا حرج»، برداشت می‌شود. در قانون نیز مراجعه زوجه در موارد

متعددی امکان دارد. این موارد در مواد ۱۰۲۹ قانون مدنی (طلاق زوجه به دلیل غایب مفقودالآثر شدن زوج)، ۱۱۲۹ قانون مدنی (طلاق زوجه به دلیل استکاف یا عجز شوهر از پرداخت نفقه) و ۱۱۳۰ قانون مدنی (طلاق به واسطه در عسر و حرج قرار گرفتن زوجه) آمده است. طلاق قضایی مطابق مقررات قانونی در سه مورد است:

۱- استکاف شوهر از پرداخت نفقه و عدم امکان الزام وی به اتفاق

۲- غایب مفقودالآثر شوهر

۳- در عسر و حرج بودن زوجه

به عبارت دیگر در طلاق قضایی شوهر موافق طلاق نیست و به یکی از دلایل ذکر شده دادگاه او را اجبار به طلاق می کند. این عدم موافقت شوهر ممکن است به دلیل غیبت او و گاهی به دلیل مخالفت او باشد. با توجه رویه قضایی و نظرات مشورتی طلاق که با شرایط مذکور باشد بان است نه رجعی یعنی در ایام عده شوهر نمی تواند به زن رجوع کند. باید توجه داشت در خصوص طلاق قانونی که مقابل طلاق قضایی است و شامل طلاق توافقی، طلاق به درخواست زوج، وکالت یا وکالت طلاق (حق طلاق) این حکم را نمی تواند داشت. به هر صورت با توجه به اهمیت موضوع در کتاب حاضر قصد داریم به بررسی و سنجش این طلاق و تحلیل آثار مالی و غیر مالی طلاق بپردازیم. باشد مورد توجه جامعه حقوقی کشور قرار گیرد.